

Katedra i Klinika Gastroenterologii i Hepatologii				5										
Katedra i Klinika Nefrologii i Medycyny Transplantacyjnej				11										
Razem w roku:														
			48		192									
Cele kształcenia: (max. 6 pozycji) C1. Badanie podmiotowe i przedmiotowe osoby dorosłej. C2. Wiedza o symptomatologii chorób układu wydzielania wewnętrznego, układu krwiotwórczego, układu krążenia, chorób zawodowych, chorób reumatoidalnych, chorób przewodu pokarmowego i chorób nerek u dorosłych. C3. Umiejętność interpretacji badań dodatkowych (laboratoryjnych, obrazowych, czynnościowych) w chorobach wewnętrznych. C4. Umiejętność diagnostyki różnicowej chorób wewnętrznych. C5. Znajomość współczesnej terapii chorób wewnętrznych.														
Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji zamierzonych efektów kształcenia oraz formy realizacji zajęć:														
Numer efektu kształcenia przedmiotowego	Numer efektu kształcenia kierunkowego	Student, który zaliczy moduł/przedmiot wie/umie/potrafi	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia (formujące i podsumowujące)	Forma zajęć dydaktycznych ** wpisz symbol										
W 01	E.W1	Zna i rozumie procesy patogenezy poszczególnych jednostek chorobowych, wymienia i porównuje ich objawy, różnicuje, objaśnia diagnostykę, zna powikłania poszczególnych jednostek chorobowych oraz leczenie, w tym: chorób układu krążenia: choroby niedokrwiennej serca, wad serca, chorób wsierdza, mięśnia serca, osierdza, niewydolności serca (ostrej i przewlekłej), chorób naczyń tętniczych i żylnych, nadciśnienia tętniczego (pierwotnego i wtórnego), nadciśnienia płucnego chorób układu wydzielania wewnętrznego: chorób przysadki i podwzgórza, tarczycy, przytarczyc, kory i rdzenia nadnerczy, chorób jajników i jąder, guzów neuroendokrynnych, zespołów wielogruzołowych, różnych typów cukrzycy i zespołu metabolicznego, hipoglikemii, otyłości, dyslipidemii, metabolizmu tkanki kostnej, osteoporozy,												

		<p>chorób układu krwiotwórczego: aplazji szpiku, niedokrwistości, granulocytopenii i agranulocytozy, małopłytkowości, białaczek ostrych, nowotworów mieloproliferacyjnych i mielodysplastyczno-mieloproliferacyjnych, zespołów mielodysplastycznych, nowotworów z dojrzałych limfocytów B i T, szak krwotocznych, trombofilii, stanów bezpośredniego zagrożenia życia w hematologii, zaburzeń krwi w chorobach innych narządów; krwiodawstwa i krwiolecznictwa, przeszczepu szpiku,</p> <p>chorób zawodowych, zaburzeń wodno-elektrolitowych i kwasowo-zasadowych: stanów odwodnienia, przewodnienia, zaburzeń gospodarki elektrolitowej, kwasicy i zasadowicy, nadciśnienia tętniczego pierwotnego i wtórnego,</p> <p>chorób reumatycznych: chorób układowych tkanki łącznej, układowych zapaleń naczyń, zapaleń naczyń z zajęciem kręgosłupa, chorób metabolicznych kości, w szczególności osteoporozy i choroby zwyrodnieniowej stawów, dny moczanowej</p> <p>chorób przewodnictwa pokarmowego i chorób nerek</p>														
S 01	e.g. A.U1	Umiejętność zebrania wywiadu medycznego i badania fizykalnego dorosłego chorego	Odpowiedź ustna, test, egzamin ustny	CK, CA												
<p>** WY - wykład; SE - seminarium; CA - ćwiczenia audytoryjne; CN - ćwiczenia kierunkowe (niekliniczne); CK - ćwiczenia kliniczne; CL - ćwiczenia laboratoryjne; CM - ćwiczenia specjalistyczne (mgr); CS - ćwiczenia w warunkach symulowanych; LE - lektoraty; zajęcia praktyczne przy pacjencie - PP; WF - zajęcia wychowania fizycznego (obowiązkowe); PZ- praktyki zawodowe; SK - samokształcenie, EL- E-learning.</p>																
<p>Proszę ocenić w skali 1-5 jak powyższe efekty lokują państwa zajęcia w działach: przekaz wiedzy, umiejętności czy kształtowanie postaw: Wiedza: 5 Umiejętności: 5</p>																
<p>Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS):</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie itp.)</th> <th>Obciążenie studenta (h)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1. Godziny kontaktowe:</td> <td>240</td> </tr> <tr> <td>2. Czas pracy własnej studenta (samokształcenie):</td> <td>235,2</td> </tr> <tr> <td>Sumaryczne obciążenie pracy studenta</td> <td>475,2</td> </tr> <tr> <td>Punkty ECTS za moduł/przedmiotu</td> <td>16</td> </tr> <tr> <td>Uwagi</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>					Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie itp.)	Obciążenie studenta (h)	1. Godziny kontaktowe:	240	2. Czas pracy własnej studenta (samokształcenie):	235,2	Sumaryczne obciążenie pracy studenta	475,2	Punkty ECTS za moduł/przedmiotu	16	Uwagi	
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie itp.)	Obciążenie studenta (h)															
1. Godziny kontaktowe:	240															
2. Czas pracy własnej studenta (samokształcenie):	235,2															
Sumaryczne obciążenie pracy studenta	475,2															
Punkty ECTS za moduł/przedmiotu	16															
Uwagi																
<p>Treść zajęć:</p>																

Katedra i Klinika Endokrynologii, Diabetologii i Leczenia Izotopami

Semestr zimowy – ćwiczenia

Ćwiczenie 1: Nadczynność tarczycy: diagnostyka różnicowa, choroby przebiegające z nadczynnością tarczycy, metody leczenia. Orbitopatia tarczycowa- diagnostyka, klasyfikacja, postępowanie. Terapia izotopem jodu 131 – wskazania i przeciwwskazania. Przełom tyreotoksyczny – rozpoznanie i postępowanie.

Niedoczynność tarczycy, zapalenia tarczycy: diagnostyka różnicowa, metody leczenia. Badanie ultrasonograficzne tarczycy, przydatność badania USG w różnych schorzeniach tarczycy.

Ćwiczenie 2: Rak tarczycy: diagnostyka różnicowa, metody leczenia, przegląd najnowszych rekomendacji.

Wole miąższowe i guzowate: diagnostyka różnicowa, metody terapii. Biopsja aspiracyjna cienkoigłowa - wady, zalety, przydatność w diagnostyce raka i innych chorób tarczycy, klasyfikacja w systemie Bethesda.

Ćwiczenie 3: Zasady leczenia cukrzycy typu 2: nowoczesne metody leczenia cukrzycy typu 2, zasady doboru leków doustnych i insuliny w cukrzycy typu 2.

Ostre stany w cukrzycy: kwasica ketonowa, nieketonowa śpiączka hipermolarna, kwasica mleczanowa, hipoglikemia – algorytmy postępowania.

Praktyczna insulinoterapia – zajęcia połączone z praktyczną nauką posługiwania się penami z insuliną, glukometrami, pompą insulinową. Praktyczne ustalanie dawek insuliny o różnym czasie działania na konkretnych przykładach – kart cukrzycowych pacjentów z wartościami glikemii.

Ćwiczenie 4: Choroby nadnerczy: diagnostyka różnicowa i postępowanie w chorobach nadnerczy przebiegających z ich nadczynnością i niedoczynnością.

Rak kory nadnerczy – diagnostyka i postępowanie, przegląd aktualnych wytycznych.

Semestr letni – ćwiczenia

Ćwiczenie 1: Choroby podwzgórza i przysadki:

Analiza wyników badań hormonalnych (w tym testów czynnościowych) i badań obrazowych, diagnostyka różnicowa. Metody terapii i oceny jej skuteczności. Analizowanie wyników badań, rozwiązywanie problemów – przypadki kliniczne.

Ćwiczenie 2: Zaburzenia miesiączkowania: diagnostyka laboratoryjna (w tym testy czynnościowe), badania obrazowe. Diagnostyka różnicowa. Metody terapii. **Choroby układu wydzielnia wewnętrznego u kobiet w ciąży:** Choroby tarczycy a ciąża – diagnostyka i metody terapii. Cukrzyca w ciąży: rozpoznanie i leczenie.

Podstawy andrologii – diagnostyka i metody terapii hipogonadyzmu hipo- i hipergonadotropowego. Andropauza – postępowanie.

Ćwiczenie 3: Zaburzenia gospodarki wapniowo-fosforanowej: nadczynność i niedoczynność przytarczyc – diagnostyka różnicowa i metody leczenia. **Hiperkalcemia i hipokalcemia** – patogeneza, objawy, diagnostyka w tym diagnostyka różnicowa, postępowanie.

Ćwiczenie 4: Wybrane zaburzenia endokrynne przebiegające z nadciśnieniem tętniczym: zasady postępowania diagnostycznego i terapeutycznego u chorych z nadciśnieniem hormonozależnym. Diagnostyka różnicowa endokrynopatii przebiegających z nadciśnieniem.

Ćwiczenia audytoryjne (semestr zimowy):

1. Najczęstsze zaburzenia funkcji tarczycy –wprowadzenie - dr n. med. Justyna Kuliczowska-Plaksej
2. Wole obojętne. Rak tarczycy – Lek. Katarzyna Zawadzka
3. Podstawy diabetologii - dr hab. Jacek Daroszewski
4. Choroby nadnerczy, obraz kliniczny i podstawy diagnostyki niedoczynności i nadczynności kory nadnerczy - dr n. med. Aleksandra Jawiarczyk-Przybyłowska

Literatura podstawowa:

Harrison's Principles of internal medicine. 19th edition. Dan L. Longo et all. McGraw-Hill Medical, 2015.

Wymagania dotyczące pomocy dydaktycznych:
rzutnik multimedialny

Warunki wstępne:

Podstawowa wiedza z zakresu anatomii, fizjologii i patofizjologii

Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu

Obecność na zajęciach i odpowiedź ustna

Nazwa i adres jednostki prowadzącej modul/przedmiot, kontakt: tel. i adres email

Katedra i Klinika Endokrynologii, Diabetologii i Leczenia Izotopami, Pasteura 4, 50-367 Wrocław, tel.: 71 784 25 45, 71 784 25 46, faks: 71 327 09 57. elzbieta.szubart@umed.wroc.pl

Koordinator / Osoba odpowiedzialna za modul/przedmiot, kontakt: tel. i adres email

Justyna Kuliczowska-Plaksej, tel.: 71 784 25 45, 71 784 25 46

justyna.kuliczowska-plaksej@umed.wroc.pl

Wykaz osób prowadzących poszczególne zajęcia: Imię i Nazwisko, stopień/tytuł naukowy lub zawodowy, dziedzina naukowa, wykonywany zawód, forma prowadzenia zajęć .

Dr Aleksandra Zdrojowy-Welna, dr hab. Marta Siomkajło, dr Katarzyna Zawadzka, dr Agata Mierzwicka, dr Jowita Halupczok-Żyła, dr hab. Jacek Daroszewski, prof. dr hab. Marek Bolanowski

Katedra i Klinika Hematologii, Nowotworów Krwi i Transplantacji Szpiku

Ćwiczenia

Semestr zimowy

Ćw. 1 Przeszczepianie komórek macierzystych w chorobach hematologicznych: - wskazania, przebieg, rodzaje. Wczesne i późne powikłania po przeszczepianiu komórek macierzystych.

Ćw. 2 Choroby mieloproliferacyjne: czerwienica złośliwanadpłytkowość samoistna, osteomielifibroza, przewlekła białaczka szpikowa, MPD/MPS – objawy, diagnostyka i leczenie.

Ćw. 3 Chłoniaki nieziarnicze I chłoniak Hodgkina – objawy, diagnostyka i leczenie.

Ćw. 4. Przewlekła białaczka limfocytowa. Zespół lizy guza – objawy, diagnostyka i leczenie.

Semestr letni

Ćw. 1 Dyskrazje plazmocytowe – klasyfikacja, MGUS, obecność białka monoklonalnego w innych chorobach. Plazmafereza – wskazania, powikłania.

Ćw. 2 Płytkowe i naczyniowe skazy krwotoczne. Transfuzje krwi w hematologii. Powikłania potransfuzyjne. Zaburzenia krzepnięcia. Trombofilia.

Ćw 3. Aplazja i hipoplazja szpiku, PRCA, agranulocytoza. Przyczyny pancytopenii, cytopenie polekowe – objawy, diagnostyka i leczenie.

Class 4. Chemio- i radioterapia w hematologii. Metody diagnostyczne i terapeutyczne w hematologii. Aspekty psychologiczne u pacjentów z nowotworami krwi.

Ćwiczenia audytoryjne - semestr zimowy

1. Ostre białaczki.
2. Przewlekła białaczka szpikowa.
3. Zespoły mieloproliferacyjne.
4. Zespół mielodysplastyczny.
5. Szpiczak plazmocytowy i inne gammapatie.
6. Chłoniaki nieziarnicze.
7. Chłoniak Hodgkina.
8. Płytkowe i osoczowe zaburzenia krzepnięcia.
9. Wrodzona I nabyta trombofilia.
10. Niedokrwistości.

Literatura podstawowa

1. Harrison's Principles of internal medicine. 19th edition. Dan L. Longo et all. McGraw-Hill Medical, 2015.

Pozostała literatura i inne materiały

1. Hematology, Basic Principles and Practice. 6th edition. Ronald Hoffman et all. Churchill Livingstone, 2013.
2. Hematology in Clinical Practice, 5th Edition. Robert S. Hillman, et all. McGraw-Hill Medical, 2010.
3. Williams Manual of Hematology, 9th Edition. Marshall A. Lichtman. McGraw-Hill Medical, 2016.

Pomoce dydaktyczne

Komputer, rzutnik multimedialny, fantomy

Warunki wstępne:

Wypełniony indeks umiejętności z lat poprzednich, wiedza z poprzednich lat studiów.

Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu

Obecność na zajęciach i odpowiedź ustna

Nazwa i adres jednostki prowadzącej modul/przedmiot, kontakt: tel. i adres email

Katedra i Klinika Hematologii, Nowotworów Krwi i Transplantacji Szpiku

Kierownik: Prof. dr hab. Kazimierz Kuliczkowski
Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny nr 1
50-367 Wrocław, Wybrzeże L. Pasteura 4,
tel. 71 784 2576, email: WK-14@umed.wroc.pl

Koordynator / Osoba odpowiedzialna za modul/przedmiot, kontakt: tel. i adres email

Jakub Dębski, jakub.debski@umed.wroc.pl, tel. 717842610

Wykaz osób prowadzących poszczególne zajęcia: Imię i Nazwisko, stopień/tytuł naukowy lub zawodowy, dziedzina naukowa, wykonywany zawód, forma prowadzenia zajęć .

Prof. Kazimierz Kuliczkowski, Prof. Olga Haus, Prof. Maria Podolak-Dawidziak, Prof. Lidia Usnarska-Zubkiewicz, Prof. Dariusz Wołowicz, Prof. Tomasz Wróbel, Assoc. Prof. Katarzyna Kapelko-Słowik, Assoc. Prof. Donata Urbaniak-Kujda, Stanisław Potoczek, MD, PhD, Justyna Rybka, MD, PhD, Jakub Dębski, MD, Magdalena Laszkowska, MD, Jacek Kwiatkowski, MD, Mateusz Sawicki, MD, Angela Walasek, MD.

Katedra i Klinika Kardiologii

Ćwiczenia audytorjne – semestr zimowy

Diagnostyka nieinwazyjna i inwazyjna wysiłkowych i spoczynkowych dolegliwości (ból w klatce piersiowej, duszność) ze strony układu krążenia.

Diagnostyka nieinwazyjna i inwazyjna oraz leczenie farmakologiczne i niefarmakologiczne zaburzeń rytmu serca.

Ćwiczenia praktyczne

1. Przewlekła choroba niedokrwienna serca – patofizjologia, klasyfikacja, nieinwazyjne procedury diagnostyczne, leczenie
2. Ostre zespoły wieńcowe – patofizjologia, klasyfikacja, rozpoznanie, leczenie.
3. Zaburzenia rytmu serca – rozpoznanie i leczenie.
4. Zatorowość płucna.
5. Ostra niewydolność serca.

6. Przewlekła niewydolność serca – patofizjologia, rozpoznanie i leczenie.

7. Choroby osierdza.

Literatura podstawowa i dodatkowa

Dennis Kasper, Anthony Fauci, Stephen Hauser, Dan Longo, J. Larry Jameson, Joseph Loscalzo Eds.
Harrison's Principles of Internal Medicine , McGraw-Hill; 19 edition, 2015

Wytyczne Europejskiego Towarzystwa Kardiologicznego

<http://www.escardio.org/knowledge/guidelines/>

Pomoce dydaktyczne

Rzutnik multimedialny

Warunki wstępne:

Podstawowa wiedza z zakresu anatomii, fizjologii i patofizjologii

Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu

Obecność na zajęciach i odpowiedź ustna

Nazwa i adres jednostki prowadzącej modul/przedmiot, kontakt: tel. i adres email

ul. Borowska 213, 50-556 Wrocław

tel.: 71 736 42 00, faks: 71 736 42 09

e-mail: kardiologia@umed.wroc.pl

Koordinator / Osoba odpowiedzialna za modul/przedmiot, kontakt: tel. i adres email

Monika Przewłocka-Kosmala, MD, PhD, tel 71 7364200,

monika.przewlocka-kosmala@umed.wroc.pl

Wykaz osób prowadzących poszczególne zajęcia: Imię i Nazwisko, stopień/tytuł naukowy lub zawodowy, dziedzina naukowa, wykonywany zawód, forma prowadzenia zajęć .

Prof. Andrzej Mysiak, Prof. Marta Negrusz-Kawecka, Prof. Wojciech Kosmala, Monika Przewłocka-Kosmala (MD, PhD), Wiktor Kuliczkowski (MD, PhD), Marcin Protasiewicz (MD, PhD), Tomasz Grzebieniak (MD, PhD), Konrad Kaaz (MD), Tomasz Bańkowski (MD), Kamila Woźnicka (MD)

Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych, Zawodowych, Nadciśnienia Tętniczego i Onkologii Klinicznej

Ćwiczenia audytoryjne – semestr zimowy

1. Stany nagłe w chorobach wewnętrznych i zawodowych.
2. Środowiskowe i demograficzne zagrożenia w XXI wieku.

Ćwiczenia praktyczne

1. Ocena ryzyka sercowonaczyniowego. Badania laboratoryjne i diagnostyka obrazowa w nadciśnieniu tętniczym. ABPM – ambulatoryjny pomiar ciśnienia tętniczego I jego interpretacja. ambulatory blood

pressure monitoring and its interpretation. Polisomnografia.

2. Ocena uszkodzenia narządów. Rola podziału pacjentów z nadciśnieniem tętniczym na specyficzne grupy terapeutyczne (zespół metaboliczny, cukrzyca, zawał m. sercowego, ciąża, podeszły wiek, przewlekła choroba nerek). Zasady doboru leków zależnych od profile pacjenta: leczenie, indywidualizacja farmakoterapii w oparciu o wytyczne ENM. Rules for selection of drugs, depending on the profile of the patient – causal treatment, individualization of pharmacotherapy in accordance with the principles of EBM. Przełom nadciśnieniowy. Pacjent z oporną postacią nadciśnienia tętniczego – przyczyny, rozpoznanie i leczenie. Pseudo-oporne nadciśnienie, ciśnienie maskowane, „syndrome białego fartucha. Rozpoznanie.

3. Zawał. Badanie pacjenta zgodnie ze skalą GCS. Zatorowość płucna – kryteria rozpoznania, kwalifikacja do leczenia operacyjnego, leczenie farmakologiczne, nadkrzepliwość – rozpoznanie i stany sprzyjające, procedury terapeutyczne DIC – kryteria rozpoznania i leczenia, skazy krwotoczne w tym jatrogenne – przedawkowanie antykoagulantów, krwawienie u pacjenta stosującego antykoagulanty.

4. Kwasica oddechowa i metaboliczna. Zasadowica oddechowa i metaboliczna. Mechanizmy kompensacyjne. Kryteria rozpoznania i leczenia. Odwodnienie i przewodnienie. Hiponatremia, hipernatremia, hiperkaliemia, hipokaliemia, hipokalcemia, hiperkalcemia. Hipofosfatemia

5. Zaostrzenie POCHP, zaostrzenie astmy, zapalenie płuc. Ostra niewydolność oddechowa, sepsa – algorytmy postępowania.

6. Dekompensacja krążenia, diagnostyka i czynniki ryzyka dekompcacji, klasyfikacja hemodynamiczna, zasady farmakoterapii. Pacjent z zaburzeniami oddychania, pacjent z bólem w klatce piersiowej – algorytmy postępowania i diagnostyka różnicowa.

7. Stany ostre w cukrzycy i innych zaburzeniach endokrynologicznych - zasady diagnostyki i farmakoterapii. Gorączka o nieznannej etiologii (FUO). Kacheksja. Podstawy EBM. TEST.

Literatura podstawowa i uzupełniająca

1. Dennis Kasper, Anthony Fauci, Stephen Hauser, Dan Longo, J. Larry Jameson, Joseph Loscalzo Eds. Harrison's Principles of Internal Medicine, McGraw-Hill Professional; 19 edition, 2015
2. NM Kaplan, RG Victor MD, Kaplan's Clinical Hypertension, Lippincott Williams & Wilkins, 2014

Pomoce dydaktyczne

Rzutnik multimedialny

Warunki wstępne:

Podstawowa wiedza z zakresu anatomii, fizjologii i patofizjologii

Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu

Test

Nazwa i adres jednostki prowadzącej modul/przedmiot, kontakt: tel. i adres email

Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych, Zawodowych, Nadciśnienia Tętniczego i Onkologii Klinicznej

Borowska 213; 50-556 Wrocław tel. 71-7364000 fax 71-7364009

Koordynator / Osoba odpowiedzialna za modul/przedmiot, kontakt: tel. i adres email

Anna Jodkowska, MD, PhD, anna.jodkowska@umed.wroc.pl tel. 71-7364000

Wykaz osób prowadzących poszczególne zajęcia: Imię i Nazwisko, stopień/tytuł naukowy lub zawodowy, dziedzina naukowa, wykonywany zawód, forma prowadzenia zajęć .

Adrian Doroszko (MD, PhD), Anna Jodkowska (MD, PhD), Maciej Podgórski (MD), Helena Martynowicz (MD, PhD), Maciej Jakubowski (MD), Katarzyna Beszłej (MD), Marta Jurdziak (MD), Katarzyna Kożuch-Sajdak (MD), Diana Frontkiewicz (MD), Leopold Rehan (MD), Maciej Bładowski (MD), Magdalena Stępniewska (MD), Dominika Bereta (MD), Weronika Korzyńska (MD), Anna Skoczyńska (Prof.)

Katedra i Klinika Gastroenterologii i Hepatologii

Ćwiczenia

1. Symptomatologia chorób układu pokarmowego (część 1). Umiejętność zebrania wywiadu klinicznego i zaplanowania odpowiednich badań diagnostycznych. Ocena obecności objawów alarmujących, czynników ryzyka choroby organicznej oraz czynników psychologicznych. Ocena kliniczna oraz diagnostyka różnicowa nudności i wymiotów, zgagi, dysfagii, bólu w klatce piersiowej, ostrego i przewlekłego bólu brzucha, zaburzeń rytmu wypróżniania, wzdęć.
2. Symptomatologia chorób układu pokarmowego (część 2). Ocena kliniczna oraz diagnostyka różnicowa krwawienia z górnego i dolnego odcinka przewodu pokarmowego. Ocena ciężkości i źródła krwawienia – algorytm postępowania diagnostyczno-terapeutycznego. Zaburzenia odżywiania i ich przyczyny. Ocena ciężkości niedożywienia. Postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne u chorego z żółtaczką, hepatopatią lub wodobrzuszem.
3. Choroby przełyku – badanie podmiotowe i przedmiotowe, wybór odpowiednich badań dodatkowych, interpretacja wyników badań, planowanie leczenia i kontroli.
4. Choroby żołądka i dwunastnicy – badanie podmiotowe i przedmiotowe, wybór odpowiednich badań dodatkowych, interpretacja wyników badań, planowanie leczenia i kontroli.
5. Choroby jelita cienkiego i grubego inne niż nieswoiste zapalenia jelit – badanie podmiotowe i przedmiotowe, wybór odpowiednich badań dodatkowych, interpretacja wyników badań, planowanie leczenia i kontroli. Zakażenie *Clostridium difficile*. Przeszczep mikroflory jelitowej.
6. Nieswoiste zapalenia jelit – rozpoznawanie, różnicowanie oraz leczenie wrzodziejącego zapalenia jelita grubego i choroby Leśniowskiego-Crohna. Ocena ciężkości rzutu i zasięgu choroby. Rozpoznawanie powikłań. Wskazania do leczenia chirurgicznego. Kwalifikacja chorych do leczenia biologicznego.
7. Choroby wątroby i dróg żółciowych – badanie podmiotowe i przedmiotowe, wybór odpowiednich badań dodatkowych, interpretacja wyników badań, planowanie leczenia i kontroli. Wskazania i przeciwwskazania do biopsji wątroby. Nadzór nad chorym po biopsji wątroby – rozpoznawanie i leczenie powikłań.
8. Choroby trzustki – badanie podmiotowe i przedmiotowe, wybór odpowiednich badań dodatkowych, interpretacja wyników badań, planowanie leczenia i kontroli. Rozpoznawanie ciężkości zapalenia trzustki na podstawie objawów klinicznych, wyników badań laboratoryjnych i obrazowych oraz rozpoznawanie powikłań.
9. Zaburzenia czynnościowe przewodu pokarmowego. Kryteria Rzymskie IV. Umiejętność zbierania wywiadu, zadawania pytań otwartych, budowania odpowiedniej relacji z pacjentem. Algorytmy diagnostyczno-terapeutyczne w zaburzeniach czynnościowych przewodu pokarmowego.
10. Stany nagłe w gastroenterologii. Gastroenterologiczne manifestacje chorób innych układów i narządów, w tym chorób infekcyjnych, endokrynologicznych, hematologicznych, reumatologicznych i naczyniowych. Choroby genetycznie uwarunkowane. Stany przednowotworowe układu pokarmowego.
11. Pracownia endoskopowa: Znajomość wskazań, przeciwwskazań i przygotowania do badań endoskopowych. Uzyskanie świadomości, pisemnej zgody, także w sytuacjach trudnych. Kontakt

- z pacjentem przed badaniem, omówienie powikłań. Opieka nad pacjentem po zabiegu.
12. Pracownia endoskopowa: Rozpoznawanie nieprawidłowości w badaniu endoskopowym i umiejętność wykorzystywania skali do opisywania i oceny ciężkości zmian.
 13. Pracownia endoskopowa: Endoskopia diagnostyczna górnego odcinka przewodu pokarmowego z pobraniem wycinków i barwieniami w trakcie badania – cele i implikacje kliniczne.
 14. Pracownia endoskopowa: Endoskopia zabiegowa górnego odcinka przewodu pokarmowego – polipektomia, techniki uzyskiwania hemostazy (podwiązanie, „endoloop”, metody termiczne, iniekcje, kleje tkankowe).
 15. Pracownia endoskopowa: Endoskopia diagnostyczna dolnego odcinka przewodu pokarmowego z pobraniem wycinków i barwieniami w trakcie badania rektoskopii, sigmoidoskopii i kolonoskopii – cele i implikacje kliniczne.
 16. Pracownia endoskopowa: Endoskopia zabiegowa dolnego odcinka przewodu pokarmowego – polipektomia za pomocą pętli diatermicznej, polipektomia „na zimno”, techniki uzyskiwania hemostazy.
 17. Pracownia endoskopowa: Enteroskopia diagnostyczna i zabiegowa oraz kapsułka endoskopowa – wskazania i przygotowanie do badań, technika badań oraz interpretacja wyników.
 18. Pracownia endoskopowa: Endoskopowa ultrasonografia diagnostyczna i zabiegowa – wskazania i przygotowanie do badań, technika badań oraz interpretacja wyników.
 19. Pracownia endoskopowa: Endoskopowa cholangiopankreatografia wsteczna i sfinkterotomia endoskopowa – wskazania i przygotowanie do badań, technika badań oraz interpretacja wyników. Powikłania i ich profilaktyka.
 20. Pracownia endoskopowa: Inne endoskopowe techniki terapeutyczne – rozszerzanie zwężeń, bimer argonowy.
 21. Pracownia ultrasonograficzna: Wskazania do USG (kiedy i komu?). USG a inne metody obrazowe. Technika badania USG jamy brzusznej i interpretacja wyników.
 22. Pracownia ultrasonograficzna: Częste pułapki anatomiczne, interpretacja norm, opis i dokumentacja badania, samodzielne wykonywanie badań.
 23. Pracownia ultrasonograficzna: Diagnostyka wątroby i dróg żółciowych, choroby trzustki, samodzielne wykonywanie badań; biopsja aspiracyjna cienkoigłowa.
 24. Pracownia ultrasonograficzna: Diagnostyka nerek, nadnerczy, śledziony, węzłów chłonnych jamy brzusznej oraz ocena przestrzeni zaotrzewnowej, samodzielne wykonywanie badań.
 25. Pracownia ultrasonograficzna: Ocena dużych naczyń brzusznych, diagnostyka guzów pozanarządowych, szerzenie się zmian zapalnych, zmiany ściany jelit, ocena narządów miednicy, samodzielne wykonywanie badań.
 26. Pracownia motoryki przewodu pokarmowego: Omówienie wskazań do badań (kiedy, komu i dlaczego?). Badania manometrii przełyku wysokiej rozdzielczości – wskazania i przygotowanie do badania, technika badania oraz interpretacja wyników.
 27. Pracownia motoryki przewodu pokarmowego: Badanie pH-metrii i impedancji przełyku, Bilitec – wskazania i przygotowanie do badań, technika badań oraz interpretacja wyników.
 28. Pracownia motoryki przewodu pokarmowego: Badanie manometrii anorektalnej – wskazania i przygotowanie do badania, technika badania oraz interpretacja wyników.
 29. Pracownia motoryki przewodu pokarmowego: Badanie elektrogastrografii – wskazania i przygotowanie do badania, technika badania oraz interpretacja wyników.

Literatura podstawowa i uzupełniająca

Avanduc C, Manual of Gastroenterology, Lippincott Williams & Wilkins, 2008

Pomoce dydaktyczne

Rzutnik multimedialny

Warunki wstępne:

Podstawowa wiedza z zakresu anatomii, fizjologii i patofizjologii

Nazwa i adres jednostki prowadzącej modul/przedmiot, kontakt: tel. i adres email

Katedra i Klinika Gastroenterologii i Hepatologii
Borowska 213 Wrocław, 50-556 Wrocław, tel. 71 733 21 20
gastro@gastro.am.wroc.pl

Wykaz osób prowadzących poszczególne zajęcia: Imię i Nazwisko, stopień/tytuł naukowy lub zawodowy, dziedzina naukowa, wykonywany zawód, forma prowadzenia zajęć .

dr hab. Agata Mulak
dr hab. Dorota Waśko-Czopnik
dr n. med. Radosław Kempański
dr n. med. Małgorzata Manelska
dr n. med. Katarzyna Neubauer
dr n. med. Adam Smereka
dr n. med. Robert Dudkowiak
dr n. med. Barbara Woźniak-Stolarska

Katedra i Klinika Reumatologii i Chorób Wewnętrznych

Ćwiczenia audytoryjne – semestr zimowy

1. Reumatoidalne zapalenie stawów
2. Osiowa i obwodowa spondyloartropatia
3. Nowe kryteria dla chorób: toczeń układowy, zespół Sjögrena i zespołu antyfosfolipidowego.
4. Twardzina układowa

Ćwiczenia

1. Badanie fizykalne w chorobach reumatologicznych
2. Epidemiologia, patogeneza, objawy, diagnostyka różnicowa i leczenie chorób reumatycznych.
3. Rehabilitacja i potrzeby oraz wyzwania nowoczesnych terapii.

Literatura podstawowa: (wymienić wg istotności, nie więcej niż 3 pozycje)

1. Dennis Kasper, Anthony Fauci, Stephen Hauser, Dan Longo, J. Larry Jameson, Joseph Loscalzo
Eds. Harrison's Principles of Internal Medicine , McGraw-Hill Professional; 19 edition, 2015

Wymagania dotyczące pomocy dydaktycznych: (np. laboratorium, rzutnik multimedialny, inne...)
Projektor multimedialny, laptop, flip-chart

Warunki wstępne: (minimalne warunki, jakie powinien student spełnić przed przystąpieniem do modułu/przedmiotu)

Student 6-tego roku medycyny

Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu:

Obecność na zajęciach w wymiarze min. 80%
Zdany test na poziomie minimum 60%.

Nazwa i adres jednostki prowadzącej modul/przedmiot, kontakt: tel. i adres email

Katedra i Klinika Reumatologii i Chorób Wewnętrznych, UM we Wrocławiu
ul. Borowska 213, Wrocław
tel. 71 734 33 00, sekreum@reum.umed.wroc.pl

Koordinator / Osoba odpowiedzialna za modul/przedmiot, kontakt: tel. i adres email

Prof. Piotr Wiland tel. 71 734 33 00, sekreum@reum.umed.wroc.pl

Wykaz osób prowadzących poszczególne zajęcia: Imię i Nazwisko, stopień/tytuł naukowy lub zawodowy, dziedzina naukowa, wykonywany zawód, forma prowadzenia zajęć .

Prof. Jerzy Świerkot, dr n. med. Renata Sokolik, dr n. med. Magdalena Szmyrka, dr n. med. Marta Madej, dr n. med. Ewa Morgiel, lek. med. Paweł Stępniewski, lek. med. Marta Skoczyńska

Klinika Nefrologii i Medycyny Transplantacyjnej

Ćwiczenia

1. Specyfika farmakoterapii w nefrologii- dostosowanie dawek leków do funkcji nerek, najistotniejsze interakcje leków. Działanie nefrotoksyczne leków
 2. Leczenie nadciśnienia tętniczego w chorobach nerek- poszczególne grupy leków, wskazania, przeciwwskazania, działania uboczne
 3. Leczenie niedokrwistości u osób z chorobami nerek- czynnik stymulujące erytropoezę, preparaty żelaza, witaminy, zjawisko oporności na erytropoetynę. Leczenie przeciwkrzepliwie w chorobach nerek- w zespołach nerczycowych, w trakcie leczenia nerkozastępczego dializami, po zabiegu transplantacji nerki, okołooperacyjne
 4. Leczenie zaburzeń gospodarki wapniowo- fosforanowej w przewlekłej niewydolności nerek. Farmakologia kamicy nerkowej
 5. Leki immunosupresyjne stosowane w nefrologii- leki antyproliferacyjne, hamujące wytwarzanie cytokin, czynniki biologiczne. Najczęstsze schematy immunosupresyjne stosowane w chorobach nerek: kłębuszkowe zapalenia nerek, choroby autoimmunologiczne, transplantacja nerki. Zastosowanie preparatów hormonów kory nadnerczy w chorobach nerek- wskazania, powikłania, dostępne preparaty
 6. Podstawowe stany chorobowe wymagające leczenia nerkozastępczego – kwalifikacja chorych na podstawie objawów klinicznych i badań laboratoryjnych. Wybór metody dializoterapii, za i przeciw leczenia hemodializą i dializą otrzewnową.
 7. Dostęp naczyniowy w hemodializie – zasady wytwarzania i opieki przewlekłej,
 8. „Sztuczna nerka” – aparat do prowadzenia hemodializy, budowa i zasady obsługi, przewlekła hemodializoterapia i ocena skuteczności leczenia.
 9. Powikłania dializoterapii.
 10. Plazmafereza – wskazania, sposób przeprowadzenia, schematy lecznicze, powikłania.
 11. Dializa otrzewnowa –implantacja cewnika do dializy otrzewnowej, rodzaje płynów, szczególnie problemy chorych dializowanych otrzewnowo
- Techniki ciągłe – hemofiltracja, hemodializacja. Leczenie ostrego uszkodzenia nerek.

Literatura podstawowa i uzupełniająca

1. Harrison's Principles of Internal Medicine", Publisher: McGraw-Hill Medical; 18th Edition 2011.
2. Gerd Herold „Internal Medicine” Publisher: lulu. com; First English Edition 2011.
3. Macleod's Clinical Examination. Graham Douglas, Fiona Nicol, Colin Robertson. Edition 13th, 2013.

Pomoce dydaktyczne

Rzutnik multimedialny

Warunki wstępne:

Podstawowa wiedza z zakresu anatomii i immunologii klinicznej

Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu

Obecność na zajęciach i odpowiedź ustna

Nazwa i adres jednostki prowadzącej modul/przedmiot, kontakt: tel. i adres email

Katedra i Klinika Nefrologii i Medycyny Transplantacyjnej

Borowska 213, 50-556 Wrocław, tel. 71 733 25 00

klinef@am.centrum.pl

Wykaz osób prowadzących poszczególne zajęcia: Imię i Nazwisko, stopień/tytuł naukowy lub zawodowy, dziedzina naukowa, wykonywany zawód, forma prowadzenia zajęć .

prof. dr hab. Marian Klinger
prof. dr hab. Magdalena Krajewska
dr hab. Oktawia Mazanowska
dr hab. Mariusz Kusztal
dr hab. Mirosław Banasik
dr n. med. Dorota Kamińska
dr n. med. Maria Magott-Procelewska
dr n. med. Sławomir Zmonarski
dr n. med. Józef Penar
dr n. med. Krzysztof Letachowicz
dr n. med. Tomasz Gołębiowski
dr n. med. Maciej Szymczak
dr n. med. Katarzyna Jakuszko

Ocena:	Kryteria oceny: (tylko dla przedmiotów/modułów kończących się egzaminem,)
Bardzo dobra (5,0)	96-100%
Ponad dobra (4,5)	90-95%
Dobra (4,0)	80-89%
Dość dobra (3,5)	70-79%
Dostateczna (3,0)	60-69%

Data opracowania sylabusa

7.09.2014r.

Sylabus opracował(a)

Podpis Kierownika jednostki prowadzącej zajęcia

Podpis Dziekana właściwego wydziału

prof. dr hab. Andrzej Hendrich
w Języku Angielskim

Kryteria oceny: (tytuł dla przedmiotów/możliwy wariant oceny)	Opis:
95-100%	Bardzo dobra (5,0)
90-95%	Pośrednia dobra (4,5)
80-89%	Dobra (4,0)
70-79%	Dostateczna (3,5)
60-69%	Dostateczna (3,0)